

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Кримінальне, цивільне та міжнародне право»
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

Кафедра «Конституційне, адміністративне та трудове право»
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

prof. Юрій ФІЛЕЙ

«30 » 08 2024 року

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

ОК 8 Виробнича практика

(шифр за відповідною освітньою програмою та назва освітнього компонента)

(для здобувачів вищої освіти 3 курсу)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна ліяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність 262 Правоохоронна ліяльність
(код і найменування спеціальності)

галузь знань 26 Цивільна безпека
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

2024 рік

Програма виробничої практики

спеціальності 262 Правоохоронна діяльність,
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Бостан С.К., професор кафедри «Конституційне, адміністративне та трудове право», д.ю.н., професор;

Шиян О.Ю., доцент кафедри «Кримінальне, цивільне та міжнародне право», к. ю. н., доцент.

Програма погоджена:

Завідувач кафедри

«Кримінальне, цивільне та міжнародне право»

Тетяна ЛЕОНЕНКО

(ім'я прізвище)

21.08. 2024

В.о. завідувача кафедри

«Конституційне, адміністративне та трудове право»

Руслана МАСАКОВА

(ім'я прізвище)

28.08. 2024

Гарант освітньої програми

Дмитро ШИЯН

(ім'я прізвище)

30.08. 2024

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «30» 08 20 24 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Юрій ФІЛЕЙ

(ім'я прізвище)

30.08. 2024

1. Опис виробничої практики

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика практики
Кількість кредитів: 6	Галузь знань <u>26 «Цивільна безпека»</u>	Нормативна
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність <u>262 «Правоохоронна діяльність»</u>	Рік підготовки – 3
		Семестр – 6
		Самостійна робота 20 годин
		Індивідуальні завдання 40 годин
		Вид контролю диференційний залік

2. Мета та завдання виробничої практики

Практика студентів-правоохоронців юридичного факультету Національного університету «Запорізька політехніка» (далі – НУ «Запорізька політехніка») є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців в університеті, обов'язковим компонентом освітньої програми. Вона проводиться відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 квітня 1993 р. № 93 (з наступними змінами) та Положення про проведення практики студентів НУ «Запорізька політехніка», затверженого наказом ректора від 30 серпня 2019 року, а також Навчального плану юридичного факультету НУ «Запорізька політехніка». Останнім, зокрема, передбачені різні види практики, які проводяться на різних курсах.

На третьому, випускному курсі, також як на другому курсі, проводиться виробнича практика. Але ця практика сприяє формуванню тих професійних навичок, які необхідні випускнику-правоохоронцю для зайняття першої професійної посади. В її ході студенти намагаються закріплювати і поглиблювати теоретичні знання, одержані в процесі вивчення на другому курсі спеціальних навчальних дисциплін, спостерігаючи й аналізуючи насамперед різні сфери діяльності окремих правоохоронців-практиків або ж правоохоронних установ, виробляють уміння та навички, необхідні для здійснення правоохоронної діяльності.

Проходження практики студентом на відповідній базі практики може відбуватися як за ініціативою навчального закладу (на основі колективних договорів), так і за ініціативою студента, на підставі індивідуально укладеної угоди.

Метою виробничої практики на випускному курсі є закріплення отриманих студентами упродовж усього періоду навчання теоретичних знань шляхом формування професійних умінь та навичок, необхідних для виконання обов'язків за посадою за фахом.

Основними завданнями виробничої практики є:

- закріплення та поглиблення спеціальних теоретичних знань, отриманих студентами на випускному курсі;
- формування практичних вмінь та навичок правоохоронної діяльності шляхом здійснення конкретних дій в межах бази практики;
- набуття студентами професійного практичного досвіду з спеціальності та його використання в освоєнні навчальних дисциплін останнього року навчання.

Виконуючи ці завдання здобувачі вищої освіти під час виробничої

практики мають фіналізувати процес формування професійних компетентностей зі спеціальнотої – інтегральної компетенції, а також невід'ємних її складових – загальних та фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрутовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброочесності.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насилиству.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК12. Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК15. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави

Очікувані програмні результати навчання та практики їх реалізації:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською мовою.

РН6. Знати і розуміти принципи добroчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, у тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

РН19. Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

РН20. Контролювати в межах повноважень стан дотримання фізичними та юридичними особами вимог дозвільної системи, правил дорожнього руху, а також інших вимог законодавства у сфері правопорядку.

РН21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

РН23. Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та документування правопорушень, пов'язаних зі збройною агресією РФ проти України, через законодавче забезпечення прав і свобод громадян, які знаходяться на окупованих територіях, правове забезпечення протидії колабораціонізму, відновлення правосуддя, підвищення рівня сприйняття закону населенням.

3. Тематичний зміст виробничої практики

Тема 1. Підготовка студентів до проходження практики

Місце та роль практики в підготовці правоохоронців вищої кваліфікації. Зміст та основні етапи практики, бази практик, керівники практик, права та обов'язки студентів-практикантів, звітна документація. Установча конференція: мета, завдання та порядок проходження практики. Підготовка плану практики, обговорення з керівником від навчального закладу порядку його реалізації. Визначення індивідуальних завдань. Оформлення необхідних документів (направлення на практику, щоденника практики тощо). Одержання інструктажу щодо трансферу до бази практики та необхідних методичних рекомендацій щодо виконання поставлених керівником завдань.

Тема 2. Проходження практики в судових органах

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріplення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Нормативно-правова база, що регулює організацію і діяльність судів в Україні. Матеріальне право, яке регулює суспільні відносини в різних сферах життя і діяльності громадян. Процесуальне право, яке регламентує порядок розгляду і вирішення цивільних, господарських, адміністративних справ та кримінальних проваджень. Порядок ведення діловодства, виконання судових рішень. Аналіз юридичної діяльності працівників суду як бази практики. Формування навиків розробки проектів юридичних документів.

Тема 3. Проходження практики в адвокатурі

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Нормативно-правова база, що регулює організацію і діяльність адвокатури в Україні як

недержавного самоврядного інституту, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі. Види адвокатської діяльності, професійні права та обов'язки адвоката. Гарантія адвокатської діяльності. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Порядок ведення діловодства. Аналіз юридичної діяльності адвокатів (об'єднань) як бази практики. Формування навиків розробки проектів юридичних документів, пов'язаних з адвокатською діяльністю.

Тема 4. Проходження практики в органах прокуратури

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів прокуратури та правові основи її діяльності. Функції прокуратури: 1) підтримання державного обвинувачення в суді; 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених Законом; 3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Статус прокурорських працівників України. Правові акти прокурорської діяльності. Аналіз юридичної діяльності працівників прокуратури як бази практики. Формування навиків розробки проектів юридичних документів, пов'язаних з діяльністю прокуратури.

Тема 5. Проходження практики в територіальних підрозділах Національної поліції України

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Національної поліції. Нормативні акти, що регулюють діяльність національної поліції та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності. Функціональні обов'язки співробітників національної поліції, планування їх роботи. Організація діяльності окремих структурних підрозділів поліції (управління патрульної поліції; управління поліції охорони; відділу безпеки дорожнього руху; відділу організації служби забезпечення масових заходів та діяльності спеціальних установ поліції; відділу дільничних офіцерів поліції; відділу ювенальної превенції), їх структурою та формами взаємодії поліцейських підрозділів з іншими структурними підрозділами поліції.

Тема 6. Проходження практики в органах і установах Державної кримінально-виконавчої служби України

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Державної кримінально-виконавчої служби України. Нормативні акти, що регулюють діяльність Державної кримінально-виконавчої служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності: виконання заходів режимно-профілактичного характеру; ведення довідкової роботи з питань законодавства тощо. Організація діяльності окремих структурних підрозділів і установ Державної кримінально-виконавчої служби України (установами виконання покарань, відділами та секторами ДКВС, філіями державної установи «Центр пробації»).

Тема 7. Проходження практики в органах Державної виконавчої служби України

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Державної виконавчої служби України. Нормативні акти, що регулюють діяльність Державної виконавчої служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності. Організація роботи Державної виконавчої служби України, правова база та система органів та посадових осіб Державної виконавчої служби України.

Тема 8. Проходження практики в органах Державної фіiscalальної служби України

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Державної фіiscalальної служби України. Нормативні акти, що регулюють діяльність Державної фіiscalальної служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності, функціональні обов'язки працівників відповідних підрозділів. Порядок прийому та консультування громадян; ознайомлення зі змістом скарг та пропозицій громадян.

Тема 9. Проходження практики в органах Державної служби України з надзвичайних ситуацій

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС). Нормативні акти, що регулюють діяльність ДСНС та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності. Організація роботи ДСНС та окремих її

структурних підрозділів (аварійно-рятувальних загонів спеціального призначення; загонів технічної служби; Державних пожежно-рятувальних загонів; Державних пожежно-рятувальних частин; Державних пожежно-рятувальних постів; частин технічної служби; Центрів забезпечення діяльності; Оперативно-координаційних центрів). Їх структура та форми взаємодії підрозділів ДСНС зі структурними підрозділами Національної поліції України і судовими органами.

Тема 10. Проходження практики в органах Державної прикордонної служби України

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Державної прикордонної служби України. Нормативні акти, що регулюють діяльність Державної прикордонної служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності. Організація діяльності окремих структурних підрозділів Державної прикордонної служби України, їх структура та форми взаємодії підрозділів Державної прикордонної служби України з установами, органами та організаціями.

Тема 11. Проходження практики в органах Служби безпеки України

Ознайомлення з базою практики, повторення та закріплення теоретичних знань, що відображають специфіку її організації та діяльності. Система органів Служби безпеки України. Нормативні акти, що регулюють діяльність Служби безпеки України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності. Організація діяльності окремих структурних підрозділів Служби безпеки України (контррозвідки; захисту національної державності; контррозвідувального захисту інтересів держави в сфері економічної безпеки; контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки; охорони державної таємниці та ліцензування; боротьби з корупцією та організованою злочиністю; боротьби з тероризмом; захисту учасників кримінального судочинства та працівників правоохоронних органів; оперативно-технічних заходів; оперативного документування; слідчий; інформаційно-аналітичного, кадрового, правового, господарського, фінансового, медичного та інших видів забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України), їх структура та форми взаємодії підрозділів з іншими органами й організаціями.

Тема 12. Завершення практики та підведення її підсумків

Обробка, аналіз та узагальнення отриманої під час проходження практики інформації. Підготовка письмового звіту з практики. Вимоги до звіту. Захист практики. Проведення підсумкової конференції з практики: загальний аналіз

результатів практики, виступи найкращих студентів, представників навчального закладу та баз практик, узагальнення пропозицій щодо вдосконалення форм і методів проведення практики.

4. Етапи виробничої практики

Етапи практики	Зміст, основні завдання
1. Підготовчий	1.1. Вступна лекція (конференція) щодо підготовки до практики. 1.2. Підготовка плану практики. 1.3. Обговорення з керівником порядку реалізації плану практики. 1.4. Одержання індивідуальних завдань. 1.5. Оформлення необхідних документів (направлення на практику, щоденника практики тощо). 1.6. Одержання інструктажу щодо трансферу до бази практики та необхідних методичних рекомендацій відносно виконання поставлених керівником завдань.
2. Ознайомлювальний	2.1. Ознайомлення із базою практики. 2.2. Інструктаж з техніки безпеки, правил внутрішнього розпорядку організації і правила охорони праці. 2.3. Ознайомлення з основними напрямами роботи організації (установи, закладу).
3. Основний	3.1. Вивчення нормативно-правових та локальних актів. 3.2. Вивчення посадових функцій, повноважень співробітників бази практики. 3.3. Аналіз діяльності працівників бази практики. 3.4. Формування навиків розробки проектів правових документів. 3.5. Обробка та аналіз отриманої інформації, підготовка письмового звіту з практики.
4. Підсумковий	4.1. Представлення письмового звіту для рецензування і попередньої оцінки керівником практики від навчального закладу. 4.2. Захист звіту з практики. 4.3. Підготовка і проведення підсумкової конференції.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
1	Підготовка студентів до проходження практики
2	Проходження практики в судових органах
3	Проходження практики в адвокатурі
4	Проходження практики в органах прокуратури
5	Проходження практики в територіальних підрозділах Національної поліції України
6	Проходження практики в органах і установах Державної кримінально-виконавчої служби України
7	Проходження практики в органах Державної виконавчої служби України
8	Проходження практики в органах Державної фіскальної служби України
9	Проходження практики в органах Державної служби України з надзвичайних ситуацій
10	Проходження практики в органах Державної прикордонної служби України
11	Проходження практики в органах Служби безпеки України
12	Завершення практики та підведення її підсумків

Примітка: Самостійна робота під час практики передбачає, як правило, повторення та закріплення теоретичних знань, одержаних в ході навчального процесу або ж набуття самостійно нових знань, необхідних для виконання завдань практики.

6. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми
1	Підготовка студентів до проходження практики
2	Проходження практики в судових органах
3	Проходження практики в адвокатурі
4	Проходження практики в органах прокуратури
5	Проходження практики в територіальних підрозділах Національної поліції України
6	Проходження практики в органах і установах Державної кримінально-виконавчої служби України
7	Проходження практики в органах Державної виконавчої служби України
8	Проходження практики в органах Державної фіскальної служби України
9	Проходження практики в органах Державної служби України з надзвичайних ситуацій
10	Проходження практики в органах Державної прикордонної служби

	України
11	Проходження практики в органах Служби безпеки України
12	Завершення практики та підведення її підсумків

Індивідуальне завдання студентам є важливою складовою процесу професійної підготовки майбутніх спеціалістів, фахівців в різних сферах юридичної діяльності. Його зміст зумовлюється напрямом підготовки, фахом і спеціалізацією студента, темами курсових або ж інших навчально-дослідних робіт, конкретними умовами та можливостями баз практики, відповідає цілям і завданням навчального процесу. Виконання індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим. Орієнтований перелік індивідуальних завдань наводиться нижче:

6.1. Проходження практики в судових органах

Під час проходження практики **в судових органах** студенти повинні:

знати: нормативні акти, які регулюють організацію і діяльність місцевих судів, порядок ведення діловодства, виконання судових рішень, а також матеріальне право, яке регулює суспільні відносини в різних сферах життя і діяльності громадян та основи процесуального права, яке регламентує порядок розгляду і вирішення цивільних, господарських, адміністративних справ та кримінальних проваджень;

вміти: знаходити необхідні нормативні акти, які регулюють договірні та деліктні правовідносини, складати проекти процесуальних документів тощо

Для цього студент-практикант набуває навичок роботи в якості секретаря канцелярії або секретаря судового засідання; складає проекти деяких процесуальних документів; здійснює узагальнення щодо судової практики відносно окремих категорій справ та проваджень, залежно від спеціалізації суду виробляє навики складання і оформлення юридичних документів, які надходять до суду у сфері правоохранної діяльності.

6.2. Проходження практики в органах прокуратури

Під час проходження практики **в органах прокуратури** студенти повинні:

знати: нормативні акти, що регулюють діяльність органів прокуратури і визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати деякі норми законодавства на практиці, скласти проекти документів тощо;

Для цього студент-практикант виробляє навики ведення діловодства, підготовки проектів постанов, рішень, планів розслідування, складає і оформлює

проектів юридичних документів, подання апеляційної чи касаційної скарги на судове рішення в адміністративній справі, інші юридичні документи.

6.3. Проходження практики в адвокатурі

Під час проходження практики **в адвокатурі** студенти повинні:

знати: нормативні акти, які регулюють організацію і діяльність адвокатів (адвокатських об'єднань), порядок ведення діловодства, а також матеріальне право, яке регулює суспільні відносини в різних сферах життя і діяльності громадян, та процесуальне право, яке регламентує порядок розгляду адміністративних та кримінальних справ (впроваджень);

вміти: знаходити необхідні нормативні акти, які регулюють правоохоронні відносини, правильно їх застосувати при вирішенні адміністративних та кримінальних справ, скласти проекти процесуальних документів тощо;

Для цього студент-практикант набуває навичок роботи в якості помічника адвоката зокрема шляхом надання громадянам та юридичним особам деяких порад; за дорученням адвоката готує проекти матеріалів для подання їх до суду, проводить узагальнення судової практики щодо окремих категорій справ (впроваджень), бере участь в складанні позовних заяв, адміністративних позовів, а також у судових засіданнях при розгляді справ про адміністративні правопорушення.

6.4. Проходження практики в територіальних підрозділах Національної поліції України

Під час проходження практики в підрозділах **Національної поліції** студенти повинні:

знати: нормативні акти, що регулюють діяльність національної поліції та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати норми законодавства на практиці, скласти проекти деяких документів тощо;

Для цього студент-практикант виробляє навички роботи в окремих структурних підрозділах поліції (управління патрульної поліції; управління поліції охорони; відділу безпеки дорожнього руху; відділу організації служби забезпечення масових заходів та діяльності спеціальних установ поліції; відділу дільничних офіцерів поліції; відділу ювенальної превенції), визначає специфіку їх роботи, аналізує її.

6.5. Проходження практики в органах і установах Державної кримінально-виконавчої служби України

Під час проходження практики в органах і установах Державної кримінально-виконавчої служби України студенти повинні:

знати: нормативні акти, що регулюють діяльність Державної кримінально-виконавчої служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати норми законодавства на практиці, скласти проекти деяких документів тощо;

Для цього студент-практикант бере участь в роботі окремих структурних підрозділів і установ Державної кримінально-виконавчої служби України, аналізує структуру та форми взаємодії органів і установ Державної кримінально-виконавчої служби України між собою та з органами державної влади і місцевого самоврядування, виконує деякі функціональні обов'язками посадової особи, до якої він прикріплений для проходження практики, узагальнює здійснювані ним правоохоронні дії.

6.6. Проходження практики в органах Державної виконавчої служби України

Під час проходження практики в органах Державної виконавчої служби України студенти повинні:

знати: нормативні акти, що регулюють діяльність Державної виконавчої служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати норми законодавства на практиці, скласти проекти деяких документів тощо;

Для цього студент-практикант набуває навичок правоохоронної роботи в органах Державної виконавчої служби України, зокрема ведення діловодства, підготовки проектів документації, узагальнює здійснені під час практики правоохоронних дій.

6.7. Проходження практики в органах Державної фіiscalної служби України

Під час проходження практики в органах Державної фіiscalної служби України студенти повинні:

знати: нормативні акти, що регулюють діяльність Державної фіiscalної служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: підбирати, систематизувати, опрацьовувати і використовувати необхідну правову та управлінську інформацію; вільно користуватися інформаційною базою; скласти проекти деяких документів;

Для цього студент-практикант набуває навичок ведення діловодства в органах Державної фіiscalної служби України, прийому та консультування громадян, аналізу скарг та пропозицій громадян, складання довідок, проектів документів, їх реєстрації; узагальнення інших здійснених під час практики правоохоронних дій.

6.8. Проходження практики в органах Державної служби України з надзвичайних ситуацій

Під час проходження практики в органах Державної служби України з надзвичайних ситуацій студенти повинні:

знати: положеннями нормативних актів, що регулюють діяльність Державної служби України з надзвичайних ситуацій та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати відповідні норми законодавства на практиці;

Для цього студент-практикант набуває навичок ведення діловодства, взяття на облік нового об'єкта перевірки, планування заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки; аналізує стан ведення, зберігання та списання наглядових справ, що характеризують пожежну та техногенну безпеку об'єкта перевірки; складає проекти звітності підрозділу за основними напрямками діяльності; бере участь у розгляді запитів, листів,

пропозицій, заяв та скарг громадян, державних органів, юридичних та фізичних осіб з питань надзвичайної безпеки.

6.9. Проходження практики в органах Державної прикордонної служби України

Під час проходження практики в органах Державної прикордонної служби України студенти повинні:

знати: положеннями нормативних актів, що регулюють діяльність Державної прикордонної служби України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати норми законодавства на практиці;

Для цього студент-практикант набуває навичок з веденням довідкової роботи з питань законодавства, аналізує процес організації діяльності окремих структурних підрозділів Державної прикордонної служби України, їх структуру та форму взаємодії підрозділів Державної прикордонної служби України з установами, органами та організаціями; набуває навичок ведення діловодства, підготовки проектів документації, узагальнення здійснених під час практики правоохоронних дій.

10. Проходження практики в органах Служби безпеки України

Під час проходження практики в регіональних органах Служби безпеки України студенти повинні:

знати: нормативні акти, що регулюють діяльність Служби безпеки України та визначають їх завдання і функції, форми та методи практичної діяльності;

вміти: застосовувати норми законодавства на практиці, скласти проекти деяких документів тощо;

Для цього студент-практикант набуває навичок ведення діловодства, аналізу діяльності окремих структурних підрозділів Служби безпеки України, їх взаємодії з іншими правоохоронними органами й установами, готовує проекти документації, узагальнює здійснені під час практики правоохоронні дії.

7. Методи та засоби діагностики виробничої практики

Знання, уміння і навички студентів протягом практики контролюються завдяки таким формам як опитування студентів на робочих місцях, перевірка

рівня теоретичної та практичної підготовки, складання заліку студентами керівникам від бази практики, складання диференційованого заліку у результаті захисту звіту з практики. Останній є основним документом, що відображає підсумки практики студента. Вимоги до складання звіту містяться у методичних рекомендаціях з виробничої практики.

8. Оцінювання результатів виробничої практики

Студент захищає свій звіт про проходження виробничої практики в строк, передбачений календарним графіком її проходження. Кращі звіти можуть бути рекомендовані для підготовки відповідних доповідей та виступів на студентських науково-практических конференціях, круглих столах, семінарах тощо.

При оцінюванні роботи студента за час практики враховуються: щоденник, письмовий звіт, відгуки керівників практики, матеріали практики, а також якість їх оформлення. Оцінювання одержаних студентом результатів здійснюється у вигляді диференційованого заліку за 100-балльною шкалою. Позитивними оцінками є оцінки від 60 до 100 балів за 100-балльною шкалою. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового контролю є оцінка нижче 60 балів за 100-балльною шкалою.

Положення про проведення практики студентів НУ «Запорізька політехніка», затвердженого наказом ректора від 30 серпня 2019 року передбачає такий орієнтований приклад оцінювання захисту матеріалів практики за 100-балльною шкалою:

№ з/п	Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1	Теоретична підготовка: знання предмету; володіння матеріалом.	15
2	Особисті характеристики студента: дисциплінованість; ініціативність; самостійність; професійна спрямованість; інноваційність.	10
3	Оцінювання процесу проходження практики: підготовка документації, облікової звітності на базах практики, вироблення навиків професійної діяльності.	20
5	Своєчасність подачі звітної документації.	5
4	Оцінювання звітної документації: оформлення звіту та додаткових матеріалів до нього.	25
6	Захист практики.	25
	Усього	100

9. Шкала оцінювання виробничої практики:

Пояснення	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
позитивні оцінки	60–100	60–100	зараховано
незадовільні оцінки	1–59	1–59	не зараховано

Одержані студентом оцінки вносяться до екзаменаційно-зalікової відомості та до його залікової книжки. Залік проводиться протягом **перших 10 днів після завершення практики або в перші 10 днів чергової сесії**, яка має відбутися після проходження практики згідно з розкладом.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути відрахований з університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то студенту надається можливість пройти практику повторно за умови виконання встановлених вимог.

10. Методичне забезпечення виробничої практики

Методичні рекомендації з організації та проходження виробничої практики для здобувачів вищої освіти 3-го курсу спеціальності 262 – «Правоохоронна діяльність» / укл.: С. К. Бостан, О. Ю. Шиян. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 61 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Білоус О.В. Правоохоронна і правозахисна діяльність органів судової влади і прокуратури в Україні: конституційно-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2021. 23 с.

2. Ведерніков Ю. А., Кучук А. М. Правоохоронна діяльність в Україні: теоретико-правовий аспект / Університет сучасних знань. Київ : Знання України, 2009. 219 с.

3. Висоцький В. М., Хатнюк Ю. А. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 219 с.

4. Вступ до спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» : навч. посіб. / О. І. Беспалова та ін. ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Тернопіль : Осадца Ю.В. [вид.], 2023. 459 с.

5. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності : практикум для здобувачів вищ. освіти ОС «Бакалавр» спец. 262 «Правоохоронна діяльність» / [уклад.: О.М. Макеєва, В. Ю. Олещенко] ; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2023. 34 с.

6. Дубінчак В.М. Правоохоронна діяльність: сутність, суб'єкти, засоби забезпечення (теоретико-правовий аспект) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2010. 231 арк.

7. Правоохоронна діяльність в Україні : посіб. для закл. вищ. освіти / Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. Київ : Людмила, 2022. 311 с.

8. Правоохоронна діяльність органів Національної поліції. Законодавство. Коментар. Роз'яснення : збірник / [уклад. В. С. Ковальський та ін] ; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Юрінком Інтер, 2022. 332 с.

9. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник / С. М. Гусаров та ін. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 507 с.

10. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В. В. Дараган та ін. Дніпро : ДДУВС, 2021. 399 с.

11. Судові та правоохоронні органи України : підручник / А.В. Хрідочкін та ін. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2022. 291 с.

Допоміжна

1. Білоус О. В. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: критерії визначення, структура, завдання. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. Спец. вип. Т. 3. С. 33–37. URL http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvu_2019_Spets.

2. Дручек О. В., Волуйко О. М., Вакаров В.В. Правоохоронна діяльність в умовах правового режиму воєнного стану в Україні: особливості реалізації. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2024. №1. С. 43–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvking_2024_1_8.

3. Курко М.Н., Біленчук П.Д., Ярмолюк А.А. Поліція України (національна поліція): історіографія створення, стан законодавчого і ресурсного забезпечення та перспективи розвитку. *Право. ua*. 2015. № 1. С. 21–28.

4. Мельник І.М., Канюка В.С., Богайчук В.І. Вогнева підготовка студентів спеціальності «Правоохоронна діяльність» з використанням елементів методики бойового хортингу. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. Вип. 2. С. 135–141.

5. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності студентів спеціальності «Правоохоронна діяльність» у закладах вищої освіти / І.О. Гайдай та ін. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 74(2). С. 124–127. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2021_74\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2021_74(2)_26).

6. Погосян М. А. Визначення поняття «правоохоронна діяльність» і його співвідношення із правозахисною та судовою діяльністю: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. Вип. 3. С. 23–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvppp_2020_3_6.

7. Романова А. Правоохранна діяльність і воєнний стан: морально-правові особливості. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки.* 2022. Т. 9. № 3. С. 89–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2022_9_3_14.
8. Цибуляк-Кустевич А. Роль судді в процедурах примирення та медіації (порівняльно-правове дослідження). *Evropsky politicky a pravni diskurz.* 2015. Vol. 2, Iss. 2. C.282–293. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2015_2_2_45.
9. Юрко С.С. Недержавна правоохранна діяльність в Україні: монографія. Черкаси : Пономаренко [вид.], 2018. 235 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал «Судова влада України». URL: <https://court.gov.ua/>
2. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/>
3. Генеральна прокуратура України. URL: <https://www.gp.gov.ua/>
4. Міністерство внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
7. Національна поліція України. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/national-police-ukraine>
8. Служба безпеки України. URL: <https://ssu.gov.ua/>
9. Державна прикордонна служба України. URL: <https://dpsu.gov.ua/>
- 10.Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://dsns.gov.ua/>
11. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
12. Державна виконавча служба України. URL: <https://minjust.gov.ua/ddvs>
13. Державна кримінально-виконавча служба України. URL: <https://minjust.gov.ua/dkvs/>